

Museet oversendtes en tagdannet massiv Ligsten af Granit fra en tidligkristelig Tid (det 11te eller 12te Aarhundrede) med Relieffremstillinger af Mennekehoveder og Dyr; den blev opdaget, næsten helt dækket af Jord, paa Klim Kirkegaard. Lillige oversendtes fra samme Kirke et Par løse, samtidige Bygningsstenner, som dels henlaa paa kirkegaarden dels vare opsatte i Kirkegaardssiget. Et mærkeligt samlet Fund af 30 Spydspidser af Flint blev erhvervet til Museet for de nordiske Oldsager. I Lommerby Sogn opagedes og undersøgtes en her i Landet hidtil eneستاende Gravplads fra den yngre Jernalder. Gaardeier Melchior Matsen i Kjellerup skjænkede en Tættestue til Fredning, og ved Kjøb erhvervedes en Gravhøj paa Svendstrup Hede. Der medbragtes 36 Blade med kirkelige og arkæologiske Tegninger.

I September 1880 bragte derefter Professor Engelhardt med Hjælp af Skolelærer M. Yde i Stagstrup Undersøgelserne i det egentlige Thy til en nær Afslutning, idet der nu kun mangler Fortegnelser over Høiene i et Par af de sydlige Sogne. Denne Gang blev Fortegnelser optagne over Gravhøiene i 13 Sogne. Af Lærer Rose i Thisted erhvervedes for Museet for de nordiske Oldsager et mærkeligt Fund af Redskaber fra den yngre Stenalder, opsamlet i en længere Narrække paa Knudsbjerg nordfor Thisted. — Gravhøje bleve skjænkede til Fredning af Enken M. M. S. Krog i Skovsted By, af Husmændene P. Jensen i Sønderhaa og Ole Jensen i Hørdum samt af Sogneraadet i Bang. Endvidere blev der ved Kjøb erhvervet 6 Gravhøje.

Lærer Laust Nøkkjær, Sellum Skole ved Brønderslev, indsendte Beskrivelser og antikvariske Kort over Sellum Sogn i Dronninglund Herred og over Terslev Sogn i Vørglum Herred.

Fremdeles har Lærer Strandgaard i Zelbe pr. Skive ogsaa iaar indsendt Beskrivelser, denne Gang af 6 Sogne i Ginding Herred, og paabegyndt Undersøgelser i Hjerm og Tjends Herreder.

Museumsassistent, Cand. mag. Bahnsen har berejst Resten af Bjerge Herred, hvis Undersøgelse ifjor blev paabegyndt.

Arkitekt Løffler har ligeledes affluttet Undersøgelser og Beskrivelser af Kirker i Bjerge Herred, i den østlige Del af Skodborg Herred, i Vandfuld Herred samt i Sønderherred ved Grenaa. Samtlige Kirker i Skodborg og Vandfuld Herreder ere opførte af Rampestenskvadre, men ingen af dem frembyde, nogen særlig Interesse i arkitektonisk Henseende. Vorbjerg Kirke synes, isølge Dekorationen paa en endnu bevaret Tympanon; at være samtidig med Gjellerup Kirke ved Herning (Aar 1140), men den er Tid efter anden faa godt som fuldstændig ombygget. Blandt Inventariegenstande maa særlig Altertavlerne i Veirum og Vorbjerg fremhæves, af hvilke den første indeholder en Fremstilling af St. Catharinas Legende, den anden St. Jørgens; de ere begge udførte af Mabaft og maa henføres til Begyndelsen af det 15de Aarhundrede. Af Døbefonterne fortjener den i Hanbjerg at nævnes, da den paa Rummen bærer et Navn i Runestrift. — Sønderherred ubmærker sig ved flere høist eiendommelige Kridstenskirker, blandt hvilke Nødager og Lyngby ere de betydeligste; de ere begge forsynede med rigt udarbejdede, enestaende Gallerier, der strække sig langs Skib og Kor oppe under Tagtjæget. Ved Nødager er der endnu i den romanste Tid opført et Laarn af Rampestenskvadre. Blandt Inventariegenstande maa Døbefonten i Lyngby og en tidlig-middelalderlig Gravsten sammesteds særlig fremhæves. Af Klokkerne tilhøre de ældste den seneste katolske Tid.

Undersøgelsen af Lysgaard Herred i Viborg Amt blev fuldendt af Museumsassistent, Dr. phil. Sophus Müller og Arkitekturtegner C. Schjødt ved Undersøgelsen af 7 Sogne og 10 Kirker; over 650 Punkter ere affatte paa Kortene, og der er hjembragt omtrent 50 Blade med Afbildninger. Gaardeier Peter Johansen, Almind By og Sogn, har skjænket to Høje til Fredning, og to Høje paa Bium Præstegaards Mark ere blevne fredede af Pastor Bruun.

Endelig har Museumsassistent, Dr. phil. Henry Petersen paa en Undersøgelserreise til Skarvad ved Grenaa foretaget Fredlysning af en stor Tættestue paa Nedre Stemmingsgaard's Mark, endvidere af en Runddykse, som foræredes af Proprietær Nørgaard til Løstrupgaard, og af en Langdykse, der skjænkedes af Proprietær Ramsing til Kirialgaarden.

I Sjælland har nævnte Dr. H. Petersen sammen med Kapitain M. P. Madsen som Tegner i August og September Maaned berejst Møenbo Herred. Antikvariske Kort og Beskrivelser optoges over samtlige Sogne. Der foreligger 70 Blade Tegninger af Monumenter fra Oldtid og Middelalder. Herredet er meget rigt paa Mindesmærker. Paa Møen eiholdtes Dølysninger om 82 Stendysker, af hvilke dog mange ogsaa i de seneste Aar ere sløfede. Mellem de bevarede Dysker findes flere af Landets smukkeste Tættestuer med Gang og en af de længste Langdysker, 314 Fod lang, med tre Gravkamre. Bogø har havt ikke mindre end 16—17